

Remissvar: 2017/525, Föreskrifter för anläggning av skog

BirdLife Sverige är en ideell organisation, med knappt 20 000 medlemmar där en viktig del utgörs av fågelskyddet. Skogen är den dominerande biotopen i Sverige och det skogsbruk som bedrivs får därför mycket stor påverkan på vilka arter som finns och i vilka numerärer de förekommer. BirdLife Sverige eftersträvar ett variationsrikt skogsbruk där monokulturer inte har någon plats. Det helt dominerande hyggesbruket gynnar vissa fågelarter, men de arter som har det svårast idag missgynnas av hyggen och likåldriga skogar varför olikåldriga, flerskiktade och mer lövrika skogar bör utgöra en väsentlig del av det svenska skogsbruket. Vilken bruksform man väljer, vilken form av förnygring man väljer får stor inverkan på vilka arter som gynnas. Föreskrifterna kring anläggande av ny skog blir därför avgörande vilken fågelfauna vi får i våra svenska skogar.

I regleringsbrevet för 2017 fick Skogsstyrelsen uppdraget *”Föreskrifter för anläggning av skog”* där det framgår att utöver målet om ett variationsrikt skogsbruk ska de jämställda skogspolitiska målen beaktas utifrån regeringens ambition om en växande bioekonomi och ett fossilfritt Sverige. Förslagen till föreskrifter sakna i princip begränsningar att omforma variationsrika skogar till barrmonokulturer. Även om remissen förvisso innehåller ökad flexibilitet i rätt riktning kvarstår grundproblemet i dagens lagstiftning. I ljuset av Skogsstyrelsens uppmaningar om vikten av riskspridning genom ökad andel blandskogsbruk saknas nästan helt åtgärder för att öka andelen blandskog. Inte minst sett ur ett riskspridningsperspektiv bör sådana förslag arbetas in i 6 § SvL.

BirdLife Sverige anser att flera av förslagen har en tydlig slagsida mot produktionsaspekter och sätter dessa framför miljöaspekterna. Vi anser att förslagen inte återspeglar det uppdrag som gavs, där variationsrikt och hållbart skogsbruk lyfts fram jämte lagens krav om de jämställda målen.

Konsekvensanalysen i förhållande till av riksdagen fastställda miljömål är på flera ställen mycket bristfällig och saknar analys eller motiv för flera av de genomgripande förändringar i lagstiftningen som föreslås. Detta gäller främst förslagen kring lättnader kring spridning av contorta. Även förslagen om brynzoner har allvarliga brister. Det saknas t.ex. helt (!) förklaring på vilka grunder Skogsstyrelsen gör bedömningen: *”Nytta av de ”extra” metrarna bortom 15 meter bedöms vara klart mindre än nytta av de första 15 metrarna från jordbruksmarken”* (sid. 121–122 i remissen).

Kapitel 2. Regler för förnygringsåtgärder

2.2.1 Skogsstyrelsens förslag

BirdLife Sverige tillstyrker de två sistnämnda förslagen, d.v.s. att *”gran inte tillåts som huvudplanta på mager och torra marker samt på marker med tunt jordlager”* och *”om det finns särskilda skäl som gynnar natur- och kulturmiljövårdens intressen ska undantag kunna medges från kravet att använda sådana trädslag som med hänsyn till växtplatsen kan ge en tillfredställande produktion”*.

BirdLife Sverige är starkt emot att främmande trädslag som inte är helt utredda tas in i den föreslagna matrisen.

BirdLife Sverige menar att förslaget att behålla nuvarande matris är ett sätt att försvåra förutsättningarna dels för ett blandskogsbruk, men också förutsättningarna för fler träslag. Vi anser att förslaget kring barrträdsdominerad föryngring och lövträdsdominerad föryngring är intressant och bör vidareutvecklas. Det framgår inte i rapporten av vilka orsaker det skulle innebära risker och kunna öppna för ett exploaterande skogsbruk.

Vi menar att riskerna med ett dominerande trädslag som man nu föreslår skulle vara minst lika stora i ett framtida klimat, vad gäller t.ex. förväntade ökning av skadeinsekter och andra skadegörare på skog. Övertygande bevis finns för att mer blandade skogar mycket bättre står emot angrepp av olika slag – inklusive stormar, brand och torka.

2.3.2 Skogsstyrelsens förslag

BirdLife Sverige motsätter sig förslaget om att "När plantbeståndet uppnår 1,3 meter i genomsnitt ska det i beståndet finnas minst så många huvudplantor som behövs för att trygga återväxten av en skog av tillfredsställande täthet. Plantorna ska vara i huvudsak jämnt fördelade över arealen"

Motivering: Förslaget styr mot monokulturer utan någon skiktning i föryngringsfasen. Förslaget tar inte naturlig succession i beaktande utan riskerar att motverka skiktade föryngringar.

Vårt förslag: Av föreskrivet lägsta plantantal av produktionsträdsdrag kan upp till 20% av det totalt föreskrivna antalet produktionsplantor eller max 10% av arealen få utgöras av andra inhemska trädsdrag som inte klassas som produktionsträdsdrag.

Syfte: Det är viktigt att inte tillskapa rena plantager av produktionsträdsdragen utan redan i föryngringsfasen istället gynna förekomst av andra trädsdrag och buskskikt som är viktiga för bevarande av biologisk mångfald¹, för att skapa mer biologiskt rika skogar ökad biologiskt diversitet samt av skälet att skapa stabilare skogar, för att minska risken för olika kalamiteter (storm, röta, insektskador, mm).

¹ Dagens produktionsskogar är ofta rena monokulturer. Många biologiskt värdefulla träd förekommer endast sällsynt i produktionsskogen. De är en stor ekologisk bristvara i många skogar, även på landskapsnivå. Detta är delvis orsakat av högt viltbetryck men också bristande förståelse för dessa trädsdrags betydelse för biologisk mångfald. Detta visar sig också inom ÄBIN- viltbetsinventeringen där det framstår att rase (rönn-asp-sälk-ek) uppvisaren mycket dålig förekomst av trädbildande individer. Ska mer av dessa trädsdrag finnas i framtida delar av produktionsskogen måste de både tillåtas få föryngra sig på hyggen och även gynnas vid efterföljande plant- och ungskogsröjning. Även i röjningen har kvarlämnade icke-kommersiella trädsdrag mycket svårt att konkurrera med uppväxande gran på medelgoda ståndortsindex och måste fortsättningsvis gynnas även i gallringsskogen. Flera av dessa träd/trädsdrag kan i senare skede också utgöra värdefulla naturvärdesträd.. Om 20 % av stamantalet får utgöras av biologiskt viktiga trädsdrag får detta stor betydelse för biologisk mångfald samtidigt som det blir en liten minskning av industrivirke.

Om stamantalet är tillräckligt för att hålla uppe produktionskraven med 1500 stammar per hektar av huvudträdsdraget/-en så borde det vara möjligt för SKS att godkänna även att 10-20% av stamantalet/ 10% av arealen får användas som yta för annan typ av produktion eller hänsyn, oavsett om det görs för att gynna biologisk mångfald/skapa framtida naturvärden/ eller att skapa viltfoder. Alltså kan en minskning av antalet produktionsstammar under föryngringsfasen ändå vara tillräckligt stort för godkänd ekonomiskt skogsproduktion samtidigt som en viss lämnad yta el stamantal används för biologisk mångfald och viltfoder.

2.4.1 Skogsstyrelsens förslag

BirdLife Sverige tillstyrker förslaget *"att kraven på högsta andel nollytor tas bort ur lagstiftningen"*.

2.5.1 Skogsstyrelsens förslag

BirdLife Sverige tillstyrker förslaget *"att föreskrifterna till Skogsvårdslagen 6 § ändras så att vid naturlig föryngring i södra Sverige är längsta tillåtna tid för att erhålla ett tillfredställande plantuppslag 7 år"*.

Samtidigt ser föreningen ett stort problem med att andelen naturlig föryngring av skogsmark är så pass låg (<10 %) och har sjunkit kraftigt på senare år. Trädens egen genetik borde i högre grad få styra vad gäller t.ex. anpassning till ett varmare och mer variationsrikt klimat. Skogsstyrelsen verkar inte se risken att en sådan anpassning uteblir utan naturlig föryngring.

Vid naturlig föryngring bör reglerna för huvudplantor kunna gälla alla trädslag. Detta är ett steg för att gynna framtida variationsrika skogar. Det förbättrar även förutsättningarna för användning av hyggesfria metoder. Det underlättar vidare anläggning av skog i andra syften än för skogsproduktion. (Se även vidare vårt förslag nedan kring bryn mot jordbruksmark.)

2.6.5 Skogsstyrelsens förslag

BirdLife Sverige tillstyrker Skogsstyrelsens förslag om en *"riktad landsomfattande inventering för att få en uppfattning om kvaliteten och markstörningsgraden i markberedningsarbetet"*.

Vidare stöder föreningen *"yrkande från Naturskyddsföreningen och Hembygdsförbundet om att Skogsstyrelsen bör verka för en skonsammare markberedning och då i synnerhet att minska användningen av harvning"*.

Kapitel 3 Skogsodling med främmande arter

3.7.1 Skogsstyrelsens förslag

BirdLife Sverige tillstyrker förslag som innebär att *"en förteckning med de inhemska trädarterna som anges i tabell 7 tas in i föreskrifterna. Övriga trädarter och artificiella hybrider betraktas som främmande"*.

3.10.6 Skogsstyrelsens förslag rörande förbud mot att använda contorta

BirdLife Sverige tillstyrker följande förslag:

- Förbudet mot att använda contortatall i höjdlägen i norra Svealand och Norrland bör kvarstå (se 3.10.2).

BirdLife Sverige motsätter sig kraftfullt följande förslag:

- Förbudet mot att använda contortatall i södra Sverige bör tas bort (se avsnitt 3.10.1).
- Förbudet mot att använda contortatall nära nationalparker och naturreservat bör tas bort (se 3.10.5). Samtidigt föreslås tillägg i föreskrifterna till 30 § Skogsvårdslagen om att använda främmande trädarter med försiktighet intill känsliga miljöer och i 12 kap. 6 § miljöbalken om att begränsa risken för självspredning.

Förbudet mot att använda contortatall där inhemska trädslag inte har tillräcklig härdighet bör tas bort (se 3.10.3).

- Förbudet mot att använda contortatall på marker med ståndortsindex T24 eller G24 och högre bör tas bort (se 3.10.4).

BirdLife Sverige anser det mycket anmärkningsvärt att Skogsstyrelsen föreslår mycket långtgående förändringar kring främmande trädslag. Frågan utreds för närvarande av ArtDatabanken på uppdrag av Naturvårdsverket. Vi anser att det kan påverka pågående utredningsarbete och försvåra utfallet av ArtDatabankens arbete. Förslagen kring contorta och främmande trädslag kommer ursprungligen från arbetsgrupper för skogsproduktion och är utformade av skogsnäringen själva². Samverkansgruppen för skogsproduktion har inget regeringsuppdrag utan ett uppdrag som Skogsstyrelsen utformat internt³.

Det är särskilt anmärkningsvärt att nya förslag till utökade arealer med contorta (och andra främmande trädslag) görs när det fortfarande inte finns och inte finns något uppföljningsprogram. Det har heller inte gjorts några egentliga studier över effekterna av det stora inslag av contorta som redan finns. Redan 2011 föreslogs att: *”Det brådskar att starta ett uppföljningsprogram som övervakar förekomst av patogener, självspredning och långsiktiga effekter på biologisk mångfald. De 25 bestånd i norra Sverige som idag är äldre än 50 år skulle kunna bli kärnor i ett sådant uppföljningsprogram. Det skulle bidra till ökad ekologisk förståelse om contortatallen i synnerhet, exoter i allmänhet, och större säkerhet i dagens ekosystemförvaltning, nu och framöver. Detta är särskilt viktigt i ett föränderligt klimat”*⁴.

Det finns idag ett projekt som skall kartlägga contortans självspredning, upplagt som medborgarforskning där markägare själva rapporterar spridning⁵. Detta är ett steg på vägen mot en utvärdering av nuvarande omfattning av contortabestånd, men några resultat från detta har ännu inte publicerats.

Föreningen anser således att nuvarande restriktioner i användning av contortatall fortsatt bör gälla i Götaland och stora delar av Svealand, i höjdlågen från norra Svealand (>800 meter över havet) till norra Norrland (>200 meter över havet) samt närmare än 1 kilometer från nationalparker och naturreservat.

Föreningen anser, tvärtemot Skogsstyrelsen, att miljömålen ”Ett rikt växt- och djurliv” samt ”Levande skogar”, kan vara hotade i och med förslagen att contortatallens användning skall underlättas. Aktuella skrivningar i miljömålet stipulerar att *”främmande arter och genotyper inte hotar den biologiska mångfalden”*. Bedömningar som gjorts inom FSC⁶, av betydligt senare datum än Skogsstyrelsens referens⁷, anger att det finns en hög risk för effekter på biologisk mångfald om risken för självspredning är hög. Bland annat rekommenderas skyddszoner som enligt nuvarande förslag tas bort. Vidare anser FSC:s utredning att det är hög risk för självspredning. Det anges vidare att spridningsrisken är dåligt utredd. Den ökar dessutom i ett förändrat och varmare klimat och där risker finns för skogsbrand. Torrt och varmt väder leder till fler skogsbränder vilket kan bli

² <https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/om-oss/publikationer/2018/rapport-20181-produktionshojande-atgarder.pdf>

³ <https://www.skogsstyrelsen.se/samverkansprocess-skogsproduktion>

⁴ Engelmars, O. 2011. *Contortatall i Sverige – ett storskaligt ekologiskt experiment*. FAKTA SKOG. Nr 9. SLU.

⁵ <https://www.skogforsk.se/nyheter/2015/contortans-sjalsvspreadning-kartlaggs/>

⁶ Widenfalk, O. 2015. *Contortatall i Sverige – En kunskapssammanställning och riskbedömning*. Rapport. FSC.

⁷ Andersson, B., Engelmars, O., Rosvall, O. & Sjöberg, K. 1999. *Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av skogsbruk med contortatall i Sverige*. Skogforsk.

särskilt problematiskt i contortaskogar, då de brinner mer intensivt än inhemska tallskogar. Bränder innebär också en högre risk för självspredning.

Vi anser det högst tveksamt att en myndighet som är satt att väga in såväl produktionsintressen som miljöaspekter lägger så liten vikt vid de osäkerheter och den kunskapsbrist som finns.

Föreningen hänvisar till Miljöbalkens hänsynsregler både vad gäller försiktighetsprincipen och kunskapskravet. Vi kräver att ett långsiktigt uppföljningsprogram först måste genomföras. Ett sådant ska övervaka förekomst av patogener, självspredning och långsiktiga effekter på biologisk mångfald. Först när detta väl är utfört och om det där kan slås fast att riskerna anses små eller obefintliga finns förutsättningar för de förslag som Skogsstyrelsen för fram.

Föreningen vill poängtera att kunskapen om och farhågorna kring invasiva arter har ökat. Det storskaliga införandet av contorta i Sverige gjordes innan den kunskapen fanns. Med den kunskap som finns förefaller det osannolikt att ett så omfattande experiment hade tillåtits idag. Likväl innebär förslaget en potentiellt storskalig spridning av contorta till södra Sverige. Vi anser det förkastligt att detta tillåts ske!

3.11.3 Skogsstyrelsens förslag

BirdLife Sverige motsätter sig förslaget att i 9 § Skogsvårdsförordningen införa att främmande trädarter får användas som skogsodlingsmaterial i undantagsfall. Det bör ändras till att *Främmande trädarter får endast användas i undantagsfall och endast då dessa genomgått miljöanalys enligt 32§ och föreskrifter finns för att hantera risker*. Detta eftersom föreningen menar att stor restriktivitet bör gälla för alla främmande arter. (Se vidare avsnitt ovan om contorta.)

Kapitel 5 Skogsbryn mot jordbruksmark

5.3.1 Skogsstyrelsens förslag

Skogsstyrelsen föreslår att återbeskogningsplikten efter föryngringsavverkning avskaffas i en zon på 15 meter närmast jordbruksmark. Det innebär att inga föryngringsåtgärder krävs men att det är fullt tillåtet för en skogsägare att utföra sådana.

BirdLife Sverige ser i grunden positivt på förslaget att återbeskogningsplikten efter föryngringsavverkning avskaffas i en zon närmast jordbruksmark. Som remissrapporten och rapport från Jordbruksverket⁸ samt en mängd annan litteratur visar är alla slags ekotoner av mycket stor betydelse för den biologiska mångfalden. Att åtgärden är effektiv ur många perspektiv visar bedömningen av åtgärdens påverkan på ekosystemtjänsterna, där ungefär hälften bedöms få positiv påverkan.

BirdLife Sverige bedömer dock att för att uppnå den viktiga effekt som fungerande brynzoner utgör behöver man gå ett steg längre. Vi föreslår därför skogsstyrelsen att föreskriva att inga föryngringsåtgärder görs 15 meter närmast jordbruksmark, men att det är tillåtet att avstå föryngringsåtgärder upp till 25 meter från jordbruksmark.

Slutligen är det mycket viktigt att de föreslagna åtgärderna kombineras med möjligheter att söka bidrag för att utveckla och sköta brynmiljöer.

⁸ Övergångszoner mellan skogs och jordbruksmark. Ett samverkansprojekt inom miljömålsrådet 2017. Jordbruksverket 2018:14.

Breda kantzoner mot jordbruksmark tillför en mängd ekosystemtjänster och är lika betydelsefulla som kantzoner mot sjöar, vattendrag och våtmarker, vilka också bör vara minst 25 meter (se fotnot 11). Att föreskriva breda kantzoner mot jordbruksmark till ett krav ger en tydlig signal gentemot jord- och skogsbruk att dessa miljöer är mycket värdefulla för den biologiska mångfalden. Uppmaningarna finns redan i en mängd olika former och formuleringar i Skogsstyrelsens allmänna råd och målbilder för god miljöhänsyn. Åtgärden är dessutom redan ett krav inom FSC-certifieringen, som berör ungefär hälften av Sveriges skogsmark.

Åtgärden är marginellt inskränkande då redan *”en stor andel av skogskanterna mot jordbruksmark innehåller betydligt mer lövträd än den produktiva skogsmarken generellt. Endast en tredjedel av skogskanterna är ”barrskog”, det vill säga skog med minst 70 procent barrträd. Det betyder att i två tredjedelar finns minst 70 procent löv. Det kan jämföras med det nationella medeltalet på 14 procent med minst 65 procent löv för all produktiv skogsmark (enligt RT 2012–2016)”*⁹. Vår tolkning är därmed att den yta som berörs till största delen idag inte är produktionsmark. Som praxis vid tillsyn idag undantar Skogsstyrelsen 10 meter närmast jordbruksmarken från bedömning. Att öka till 15 meter blir därför en marginell åtgärd vad gäller produktionsbortfall. Det ursprungliga förslaget från Miljömålsberedningens delbetänkande 2014 var ett generellt undantag från kravet på återplantering i en 25 meter bred zon i skogen närmast jordbruksmarken. Detta har Skogsstyrelsen ändrat till 15 meter med följande motivering:

”Vid zonbredder på 20 och 25 meter utan återbeskogningsplikt bedöms effekten av den minskade skogsproduktionen vara större än värdet av de brynmiljöer som ”de extra metrarna” i förhållande till 15 meter skulle innebära. ”Nyttna” av de ”extra” metrarna bortom 15 meter bedöms vara klart mindre än nyttan av de första 15 metrarna från jordbruksmarken.”

Det lämnas dock inga förklaringar av på vilka grunder dessa antaganden görs, vilket är anmärkningsvärt med tanke på de tydliga formuleringarna. Frågan kvarstår alltså på vilka grunder Skogsstyrelsen gör denna bedömning.

Vi bedömer, i motsats till Skogsstyrelsen, att zonbredder på 25 meter har mycket stor betydelse för biologisk mångfald och de ekosystemtjänster som berörs. Detta stöds av rapportens egen bedömning i sammanställningen från riksskogstaxeringen: *”Enligt RT skiljer sig skogen inom 25 meter från den bortom 25 meter från jordbruksmark på ett flertal punkter. Alla kan bedömas främja miljövärden. Det är mer löv, lägre slutenhet och högre boniteter närmare jordbruksmarken än längre bort. En av sannolikt flera orsaker till skillnaden kan vara att en del skogsägare agerar mindre produktionsinriktat invid jordbruksmark.”* Detta stöds vidare av summeringen från NILS.

En av få studier¹⁰ som undersökt breddens betydelse gjordes på sex 100 m långa och 25 m breda habitat på olika avstånd från skärningen mellan jordbruksmark och skogsmark. Resultatet visade att både antalet fågelarter och mängden individer var högst i de 25 meter breda brynzonerna

⁹ Sid. 11 i remissrapporten.

¹⁰ Terraube, J., Archaux, F., Deconchat, M., van Halder, I., Jactel, H. & Barbaro, L. 2016. *Forest edges have high conservation value for bird communities in mosaic landscapes*. Ecology and Evolution 6: 5178–5189.

jämfört med övriga avstånd. Dessutom hade arter med mindre gynnsam bevarandestatus högre individantal vid brynzonerna¹¹.

En undersökning som förvisso visar kantzoners betydelse mot sjöar, vattendrag och våtmarker, som också studerat betydelsen av kantzonernas bredd är en norsk studie¹². Där undersöktes 370 kantzoner i sydöstra Norge. Resultatet var att kantzonens bredd var den viktigaste faktorn för en hög fågeltäthet, följt av grundytan av gran i kantzonen och genomsiktighet. Fågeltätheten var också generellt högre i kantzoner mot vatten jämfört med kantzoner mot myr. Artantalet fåglar ökade med kantzonens bredd upp till 30 meter mot vatten, medan en signifikant ökning i artantalet sågs upp till 20 meters bredd i kantzoner mot myr. Kantzoner mindre än 10 meter ansågs i studien vara av ringa värde för skogsfågelfaunan.

Effektiva och funktionella brynzoner beskrivs som trappstegsformade. 15 meter bedömer vi som en alltför snäv bredd för att skapa dessa funktionella kantzoner, vilket t.ex. framkommer vid mätningar i fält och även vid bedömning av de bilder som finns kopplade till rapport 2018:14 från Jordbruksverket.

En skillnad mellan formuleringar finns på olika ställen i remissrapporten kring återplantering som gör att vi ställer oss frågan vad som egentligen gäller.

På sidan 133 står: *"Idag saknas det lagliga utrymmet att rekommendera att lämna zoner mot jordbruksmark oplanterade, även om Skogsstyrelsen i enstaka fall "tillåtit" att en cirka 10 meter bred zon mot jordbruksmark lämnats oplanterad när skogsägaren önskat det."*

På sidan 121 står däremot: *"Bland annat för att målbilden för brynmiljöer ska kunna uppfyllas tillämpar Skogsstyrelsen idag praxisen att vid tillsyn undanta 10 meter närmast jordbruksmarken från bedömning."*

Slutligen menar vi att det är viktigt att ställa förslagen som innebär ökad produktion i relation till den ökade avverkningsvolym som antas ske¹³. Enligt ett troligt scenario ökar avverkningen successivt i hela landet från 91 miljoner m³sk/år under perioden 2010–2020 till 120 miljoner m³sk/år under perioden 2100–2110, det vill säga med 29 miljoner m³sk/år. Främst beror ökningen på att klimatförändringarna ökar skogens tillväxt.

Detta ska ställas i relation till de mycket kontroversiella förslag som anges kring framför allt contorta och andra främmande trädslag som förväntas ge en ökad årlig produktion av 4,7 miljoner skogskubikmeter inom 30–50 år. Detta är en mycket liten del (16 %) av den förväntade ökningen som ändå kommer ske genom ett förändrat klimat.

¹¹ "Our results thus support the hypothesis that forest edges are important habitats for breeding birds in longstanding man-made landscapes. Indeed, bird species richness and total abundance were higher at interior forest edges than at any other habitat type, although there was high inter-regional variation. Moreover, species with less favorable conservation status had higher abundance at forest edges, as suggested by higher values of conservation index in this habitat."

¹² Hågvær, S., Nygaard, P. & Bækken, B.T. 2004. Retention of forest strips for bird-life adjacent to water and bogs in Norway; effect of different widths and habitat variables. Scandinavian Journal of Forest Research 19: 452–465.

¹³ Claesson, S., Duvemo, K., Lundström, A. & Wikberg, P.E. 2015. Skogliga konsekvensanalyser 2015 – SKA 15. Skogsstyrelsen. Rapport 2015/10. ISSN 1100-0295.

Förslaget att undanta produktiv skogsmark inom 25 meter från jordbruksmark motsvarar ett produktionsbortfall på 5,3 miljoner m³sk/år. Med tanke på att troligen knappt en tredjedel utgörs av produktionsskog kan vi anta att endast en tredjedel av de 5,3 miljoner m³sk. är av ekonomisk betydelse. Det innebär ett bortfall på ca 1,6 miljoner m³sk. Detta är en mycket liten del (drygt 5 %) av den förväntade ökningen som ändå kommer ske genom ett förändrat klimat.

Christer Johansson
Skogsansvarig
BirdLife Sverige

Lotta Berg
Ordförande
BirdLife Sverige